

Kassa, május 7.

1865.

FELVIDÉK.

Harmadik évfolyam

37. szám.

FELSŐ-MAGYARORSZÁGI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenkint kétszer:
C S Ü T Ö R T Ö K Ö N É S V A S Á R N A P.
Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Feladvás szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
Bánóczy Ferencz.
Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsutca 380. sz. Rudaaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
Bélyeg díj: minden beiktatás után külön 30 kr.
Nyilvánt. soronként 12 kr. o. é.

A gazdaszat alapelvei.

X.

Az újabb időben nagyon sokra vitték az üvegszinezést. A hamuzsiros üvegtáblákat t. i. lenolajjal összedörzsölt, boraxal vegyített s ez által még könnyebben olvadó szinezett lágy üveggel befestik. Ez a tűzbe jövéen, felolvad, s a mint a festékek egymásba voltak keverve, az üvegtáblára olvadnak, s azt mindkét oldaláról szépen, állászon adják vissza.

A régiebb kor ékei közt a zománcz (email) nagy szerepet játszott, és még most is alkalmazzák sok ékszerekre, órákra, óralapokra stb. Ennek alkata szinte nem egyéb, mint könnyen olvadó üveg, mely bizonyos átláthatatlan részekkel kevertetik. Leginkább a dárányosavas dárányfény, vagy a mirenysav, legtöbbször pedig az ónlevegő használtatik e célra.

A porcellán.

Közönségesen két fajtát különböztetünk meg, a valódi porcellánt t. i. mely eredetileg Európába Chinából került, és a hamis porcellánt (Fayence), melyet hibásan köcedénynek (Steingut) szoktak nevezni.

Mint folebb mondva volt, a porcellánföld az agyagföld legfinomabb és legfinomabbika, de legnehezebben olvadható. Szándékosan tétetik soványra, hogy az égetési magas hőfokot kiállja.

A porcellánagyag (kavlin) elkészítése nagy pontosságot igényel, és az legcélzzerűbben iszapolás által vitetik végbe, mely szerint t. i. a finom részecskék a durvabbaktól elválasztatnak. A mennyiben pedig a porcellánedény a kővér agyagból nem készíthető, az iszapolás után vegyítettik kovággal és mészpattal. Ezen keverés őrlés által eszközöltetik, mely után az utlepedett földvegyület, földalagos vízkeverékétől tisztítás által megmenetik, de csak annyira, hogy mint gyurma, idomíthatóvá válják.

Az idomítás korongon megy, az esetben, ha a tárgy így készíthető, különben pedig főszből készült formákba nyomatik. Az idomítás után a légen kiszárittatik, s úgy az első égetés alá kerül. Ezen égetés csak addig tart, míg az agyag keményre összezsugorodik, hogy a reá adandó üvegmező megfogja s vele a második égetésnél összeforrjon. Az első égetés (Verglúhen) a kemencze felső részében eszközöltetik.

Folebb már említők, hogy a földnek vegyítés által könnyen olvadhatóvá lesznek. Így maga a porcellánföld is, mész vagy földpát nagyobb mérvbeni bevegítése által könnyen olvadhatóvá válik.

Ilyen vegyíték készíttetik a porcellánagyagból, mely sűrű folyadékká tétetvén, azon az egyszer égetett porcellán átvonatik, melynél a sűrű anyag az edényhez ragad, a vízrészecskék pedig az edény likacsába felszkelődnek. Ez után ismét kiszárittatnak, miután a kemencze alsó részében erős hőfoknál simára (gar- v. glattbrennen) égettetnek aként, hogy az edény félig, a más pedig egészen megolvadván, egy tömör testté válnak.

Ezen erősfoku égetésnél, a megolvadásnál fogva, a tárgyak valósággal fogynak teriméjökben, de igen gyakran össze is hajladoznak.

A kemencze, melyben az égetés eszközöltetik, mindig egy vagy kétemeletes, és felső része az első, két alsó része pedig a második égetésre használtatik. Az újabb időkbén lég és tűzvezetőkkel van ellátva, mely által a tüzelő anyag nagyon meggazdálkodtatik. A porcellánedény dobzótokokba rakatik, mely tűzálló anyagból készíttetik, mint maga a kemencze téglázata is. — Ezen dobzók befedtetnek, hogy a tűzhuzással folszálló hamu, az edényhen kárt ne tegyen — Hogy pedig a porcellánedények a dobzókhoz ne ragadjanak, homokra állítatnak, mely minthogy az égetésnél megolvadás miatt hozzaforr, köszürülés által simittatik le. Ezen simítás minden porcellánedényen észrevehető.

Hogy az égetésnél a kellő mennyiséget meghatározhassák, a dobzókra darab porcellánokat szoktak rakni, mely, a 24—36 órai időközben fogó segítségével, midőn t. i. már a hőfok fehér izzóságig emelletett, kisézetvén, — észleltetik.

Ha az égetés megtörtént kellőleg, a tüzet kioltják, és a kemenczét annyira, hogy az emberek kiállhassák, kihűtvén, az edényt kiszedik.

A porcellán értékének magas fokát indokolják a körületei bánás szigorú pontossága, az égetési anyag sokasága, a romlás százaléka, melynek igen is nagy mérvben van kitéve.

A legjobb porcellán még maig is Chinában készül, s az európai gyártmányok, bár sok igen szép és kitűnő van is, utól nem érték.

Hogy a porcellán jó legyen, főkélléke, hogy üveg-máza az edény anyagával megkülönböztethetetlenül egybe legyen forrva, az időviszontagságnak, hidegnek és melegnek egyiránt ellent álljon, szép és sima legyen, cserepje szikrázzék.

Európában a csehgyárak legelső helyen állanak; de a magyarhoniak is igen szép és különösen jó edényt készítenek.

Vidékünkön Nagy-Bányán, a regéczi uradalom egyik birtokán van egy porcellángyár, melynek felvirágztatására Fiedler Gyula bérlő ur sok elismerésre méltó áldozatot hozott.

K. G.

A jótékonycélu műkedvelői előadásokról.

Kassa, május 5.

Annyi nógatás és serkentés után, a mennyi csak a lapok hasábjain is megjelent valóban csodálnunk kell, hogy még mai napig sincs vállalkozó ki a műkedvelői előadások mielőbbi megkezdésére — az első lépést megtenné.

Páratlan közömbösség!

Tasnádi még egy pár hó előtt megpendíté ez üdvös eszmét, de szava akkor tájban nem talált viszhangra, s csak is a Felvidék figyelmes szerkesztőjének köszönhető hogy az végkép el nem hangzott a pusztában.

A szerkesztő tehát ismét előtérbe hozta a kérdéses ügyet, hihetőleg azon szándékból, hogy felköltsön valakit tétlen szendergésből; — de majdnem úgy járt emlékeztető cikkével, mint a buzgó Tasnádi, a ki ismét tollal ragadott, hogy a kölsönt visszandja a szerkesztőnek, s egy percig se engedje a feledékenység leple alatt pihenni a műkedvelői előadások eszméjét.

Egy hét azonban ismét eltelt, s a városban semmi nesz, semmi készülődés.

Már most ujjolag a szerkesztőn volna a sor egy adaggal feljebb fokozni a lelkesedést, s nyulat ugratni a bokorból, de alkalmasint attól tart, hogy a bokor üres — a lelkesedés pedig más felé irányul. *)

En tudok egy módot, miként törhetjük meg a jeget, — s habár nem új is, mert a szerkesztő épen azt ajánlja — de azért elmondom . . . valeat quantum valere potest. . .

Ez előtt egy pár évvel néhány lelkes fiatal ember volt megbizva a műkedvelői előadások életbeléptetésével.

Ne buzdítsuk ezen ötös vagy hatos bizottmányt, hanem egyenesen tegyük felelőssé, hogy mátol számitandó hét nap alatt, vagy is a Felvidék mához egy heti számában, adjon számot sáfarkodásáról, s tegye azt a mivel a közvélemény bizalmának tartozik. **)

*) Körülbelől.

**) Helyesen!

Szerk.
Szerk.

A mi az előadások jövedelmét illeti, a többi közt e sorok írója is azon nézetet osztja, hogy nem ártana annak egy részéből drámai pályaművet jutalmazni.

Mennyi haszna volna szellemi s anyagi tekintetből is a műkedvelői előadásoknak, — azt már elmondták mások, s én nem ismétlem, hanem a mondottakat egyszerűen aláírom, vagy is többséggel szavazok. ***)

— r. —

Kataster.

A katasteri mérnöki munkálatok Magyarországon néhány év óta nagy mérvben folytattatnak. — Minden ingatlan birtok tulajdonosának érdekében fekszik ezen munkálatok eljárásáról és czéljáról már csak azt is szeretni némi felvilágosítást, mert ez nemcsak fekvő vagyonára, annak alkatrészeire, és jövedelmeire vonatkozik, de a munkálkodás ideje alatt közreműködésre is felszólítatik.

Megkísértjük a „Felvidék“ hasábjain a kataster mint oly intézményt is, mely Ausztria, Lengyel-, Olasz- és Franciaországban már számos évök óta fenn áll, főbb vonalaiban röviden megismertetni.

A kataster oly hivatal, mely minden községnek részletenkénti fölmérési térképét, birtok könyvét, a birtokrészlet közép évi jövedelmének kimutatásával, tehát a fekvő birtok becs szerinti értékével nyilvánosságban tartja. — A kataster tehát annyiban különbözik a megyei hitel telekkönyvektől, hogy az első a földbirtok kiterjedésére, értékére s jövedelmére fektet súlyt; az utóbbi pedig ezen kívül az ingatlan vagyon szerzésével, birtokosával, változásával, s terbeivel, vagy is tulajdoni jog, és birtokra eső terhek bekebelezésével foglalkozik. A katasternek egyedül technikai, a telekkönyvnek ezenkívül egyszersmind jogi-köre van. A telekkönyvvezetésnek czélja: a hitel szerkezethetőség, és a tulajdoni jog megőrzése; a katasternek legfőbb czélja az aránylagos adókiivetés. — Haszna a katasternek annyi mint minden rendes mérnöki munkálatnak. Lássunk egy pár esetet: a hitel telekkönyvekbe, szerkesztésük alkalmával bevezetett birtok részletek kiterjedése sok helyen hiteles fölmérési munkálatok hiányában csupán csak bevallások után irattak össze, s így természetes, hogy a birtok kiterjedése hiányosan van kimutatva; a katasteri fölmérési munkálatoknak szintugy, mint a tagosítási munkálatoknak e célra felhasználásával a hiteltelekkönyvek birtok kiterjedése tekintetében is tökéletesíthetők.

A kataster országos háromszögellezés alapján működővén, ezen fölmérések bevégeztével tökéletes térképre számolhatunk.

A térképek, s földkönyvek nyilvánosságban tartatván, azoknak másolatai bár mikor, s bár minő használatra némi fizetés mellett kiadatnak, stb.

Azonban a hitel telekkönyvek átalakítására, valamint a magánosok czéljaira idővel hasznavehetlenné válnak azon katasteri térképek, melyek a határt tagosítás előtti állapotban találták s így mutatják ki, mert a tagosítás a dülőket, s a részleteket egyesített, s rendes alakba öntvén, azokat egészen megváltoztatja. E tekintetben tehát a tagosítási munkálatoknak előnyök van.

De szóljunk valamit a kataster eljárásáról is.

Ha látszóval a láthatáron szétmészünk, a hegyek tetején, s más nyílt téren fehérre meszelt kupokat veszünk észre; ezek mérnöki háromszögellezési (trigonometriai) pontok, melyek theodolithal meghatározatván, s kiszámítatván, a földmérés alapjául szolgálnak, s háromszögellezési hálót képeznek; ezen hálóból keresztes csövek határozatnak meg, melyeknek egymástól távol-

**) Az ugy is legkevesebb fáradságba kerül.
Szerk.

ságok, s öszrendezésök szinte kiszámítanak, s egyes működő mérnökök kiadatnak, kik e pontok alapján a részletes mérést megkezdik. — A határban tehát minden részlet, melynek külön tulajdonosa van, s mely más művelési ágat képez fölméretik, kiszámítatik, s a földkönyben kimutatatik.

Magyarországban jelenleg öszvesen 22 katasteri mérnöki felügyelőség dolgozik, és pedig Ungh, Beregh Ugocsa, és Máramaros megyékben 12 felügyelőség; minden egyes felügyelő 12 mérnökkel, s ugyanannyi segédrel rendelkezvén, külső munkával a felvidéken 288 katasteri mérnöki egyén foglalkozik, és ha minden mérnöki egyén naponként 5 munkást vesz igénybe, naponként 1440 a községek által kiállított ember tesz a katasteri munkának szolgálatot. — Soprony vidékén 10 felügyelőség működik, tehát 240 mérnöki egyén 1200 emberrel, s így a katasteri mérnöki személyzet Magyarországon jelenleg — ide értve a felügyelőket, — segédek, háromszögellőket, határkiigazítókat, igazgatói hivatali, öszvesen körülbelül 585 egyénből áll, kik tavasztól öszig körülbelül 2660 a helységek által kiállított munkást foglalkoztatnak.

Ha a földmérés annyira elő haladt, hogy a fölvétel kiszámítás, és térképezés az ország egy részében befejeztetett, a munka térrajzvázlalban becsülé biztosok kezébe adatik át, kiknek feladatuk a földbirtok értékét, s tisztajövedelmét kipuhatólni.

A tiszta jövedelem kiszámítása régenten a földrészlet minősége, magzaporodás, piaci ár, a földmivelésre fordított költségek tekintetbe vételével eszközöltetett; a kormány körökben szóban levő adóreform azonban az aránylagos adókiadás eszközzésére más eljárást akar követni s leginkább a földbirtok pénzbeli értékét veszi alapul. — Vajjon a birtokon fekvő teher fog-e tekintetbe vétetni — ez idő szerint nem tudjuk; annyi azonban bizonyos, hogy az adóssággal terhelt birtok kétszeresen róvja le adóját, im példa reá: T. Gy.-nak 40 köblös földje van; tiszta jövedelme 200 ftra becsültetik, ha 16 perczentet fizet földadóba, fizetnie kell 32 fto; de ugyan annak birtoka 500 fta van terhelve, melytől 6 perczentet fizet, vagy is 30 fto, s így tiszta jövedelme e birtok után már nem 200 ft, hanem 30 fta kevesebb vagyis 170 ft.

A katasteri munkálatok az e czélra fölláított térképezési archivumba letéttetnek, s ott nyilvánosságban tartatnak. — Mi uton, minő fizetés mellett szereshetők meg a katasteri térképek más alkalommal mondjuk el.

Petrás Gusztáv,
mérnök.

Felső-Zemplénből.

Mult hó 24-én V a r a n n ó n egy szini előadásnak voltunk tanui, melynek öszes jövedelme a felvidéki árvantölde javára volt szánva. A kitűzött cél és a szereplők nevei egy igen díszes, habár ez idő körülményei

szerint nem igen számos közönséget gyűjtének egybe, s mivel ezen közönség a szereplő műkedvelőket egyenkint mind, vagy legalább majd mind személyesen ösmérré, az egész egy jó ismerősök kedélyes öszzejöveteléhez hasonlított, hol minden szót feszült figyelem és várakozás, de egyuttal barátságos és kedélyes érület kísért. Ne gondolja senki azonban, hogy ez utóbbi alatt elnézést értünk, erre nem volt szükség, a mennyiben az egész előadás hibátlan, folytonos és öszszevágó, bár a szereplők egy része e téren még unozc volt.

Előadatott Szigligetink általános és méltán kedvelt vigjátéka a „Mama,“ s ezen Mama (Vladár-Boronkay Nina asszony) oly otthonos volt a szinpadon, s oly kedélyesen kiveszekedte magát vejevel, (Egri Elek) mintha ezt magában az életben kellett volna tennie, Czili, leánya (Péterffy Emma kisasszony) szerepét könnyűséggel s hű felfogással, s Esztikét a mama árva rokonát (Péterffy Ilka kisasszony) ugyanoly otthonossággal és bensőséggel személyesíté, mindkettő nehéz szerep, mégis mindkettőnek s különösen Esztikének a legnehezebb jelenetei voltak a legsikerültebbek.

Ormi Béla (Füzesséry György), Szegefű Tivadar (Boronkay László) és Ugri Miska (Malonyay Ferencz) e téren nem unozcok, mind tökéletesen személyesíték szerepeiket, s a legutóbbi nagyon mulattatá a közönséget.

Általában ha lehetne is tenni a szereplők közt némi megkülönböztetéseket, nem lehetnének igazságosak, ha azt tennék, mert az egyik szerep hálás, a midőn a másik felettebb hálátlan. E helyett inkább dicsérjük meg újra is mindannyiukat, még pedig nem csak a buzgalom és igyekezetért, nem csak a részvét és szívességért, de a jó sikerért is.

Ott szokott az ilyen előadás szinlapján aztán állani, hogy a felvonások közt Mányi Lajos zenekara fogja a közönséget mulattatni, s az ily mulattató hangok kellemesen csengnek ilyenkor füleinkbe és ki. — De nem ezt mondhatjuk ám jelenleg, mert Mányi Lajos zenekara, sőt annak csupán vonó hangszereit kezelő része felülmulta önmagát, oly szépen és zeneileg, oly szabatosan ada elő egy két dalmű-részletet. — Eddig is meg voltunk vele mindig elégedve, de most egyuttal azt is láttuk mire tud menni egy ily jó nemzeti zenekar egy valódi nemzeti karmester vezetése alatt, s ez nem más, mint a felejthetlen B o k a Károlynak ugyanily nevű fia. — Hosszabban szólnunk zenésznokról nem csak azért, mert valóban megérdemlik, mert tapsokat és éljeneket csaltak ki belőlünk a második felvonás után, de azért is, mert ezen igen mostoha és szomorú időben is pártolásba kell őket ajánlanunk. Hiában, nekik is élniök kell, ők nem tehetik el magokat a jobb időre egy szekrénybe.

Targitás korszakában: Izzó arany, eke, járom. buzogány és csésze esett volna le az égből, mely eszközöket csak Koloxais bírta volna baza vinni, ki azután első uralkodójává lön a szittyia földnek.

Diodor szerint: Heracles Scythiában Echidna nevű félig kigyó alakú néemberrel három fiat nemzett: Agathysust, Gelonust és Szittyiát.

Szittyia volt Heracles fiai közül az, ki meghagyása folytán ivét és övedzójét felvonni bírta; ekkép lön Szittyia fejedelme Scythiának.

Más rege szerint: Szittyia Zeusnak lett volna fia, Echidna ellenben földi hajadon.

Utóbbi értekezletünkben megígértük: hogy a szittyia eredetü népek östörténelmében körül fogunk tekinteni, és azokból a mennyire lehet, és a lap kiterjedése megengedi érdekes adatokat közleni, szavunkat beváltandó a koszorut. az utolsó orosz-török háboruban Sebastopol táborlata által annyira híressé vált: Chersonesus taurica a mai Krim ös lakosaival és akkori leírásával kezdjük meg, az öszes Scythiát közösen érdeklő tárgyakat azonban, közleményeinkben mindenkor bevezetésül fogjuk felhasználni.

Chersonesus taurica hajdanában Scytica és Tauricának is nevezetelt, félsziget.

Észak nyugat felé: az Isthmos vagy földszoros által függött öszse Sarmatiával, a későbbi Lebediával, mely jelenleg a Perekopi földszoros név alatt ismeretes.

Keleti határát a Palus Moecotis képezte, mely jelenleg Azovi tengernek hivatik.

Egy táncvizgalmot követte a szini előadást, mely csinos, sőt díszes és még kedélyes is, sőt talán vig is volt, tartott reggeli 5 óráig, míg a nap ki nem sütött, de valami széles jókedv nem terjedt el a résztvevőkön, talán a nem nagy szám tevő ezt? nem, hiszen 18 pár még is tánczolt, vagy talán mi egy sorban ülő komolyabbak hangoltuk le a fiatal szépeket? nem, hiszen némelyikünk még közjök is vegyült. — Mindez nem — hanem a szellemi, anyagi és légtani tekintetben rossz idő, a reményeinket, tárczáinkat és veléseinket sorvasztó rossz tavasz.

M. V.

Heti szemle.

Kassa, május 1.

Május 1-je van! Uj tavasz... uj élet. — A szép leányok félnék kíváncsisággal vonják vissza az ablakfüggönyt, megnézni — vajjon titkos epedések lovagja nem leit-e egy szép májusfát és ha csalódnak, komoly, megbántott arczczal temetik be magokat újra a dagadó párnák közzé, azt akarván elhitetni szép magokkal, hogy még korán van és csak álmodnak. . . A szalmaláng mihamar elalszik . . . a tavaszi felleg jön és egy percz mulva szétfoszlik. . .

A szép leányok arczáról is eltűnik az a jól illő baragos vonás, és visszatér a remény, az az édes valami, melyet nem látunk és mégis oly édes irt csepeget sziveinkbe. Visszatér és újra várnak . . . de mit? Néhány napharnította cigány varázsnűrettyűjéből azt a hangot, melynél a magyar elfeledi buját, bánatát és azt kiáltja a „Vigalombban“ ifju szerzőjével: „nagy a feje, busuljon a ló!“ És ha aztán ablaka alatt megzendül e hang, e szivetrázó, elműtbódító varázshang, van örön, kéj és tán táncz is, elég.

És a jámbor nagyidai hősöket, kik egy évben sem feledik el, néhány kopott bankóért a szép leányokat megvigasztalni, s házról-házra járnak szárazfajukkal . . . egy üstökös fark követi a koránkelőköt. — Van zene, láрма, kiabálás, mintha debreczeni vásár volna; utczai zavar, melyre — ha hallaná — az „Idők tanujának“ jámbor kassai levelezője azt mondaná tudákos pathoszsza: „ezek a ribilliók bizonyára jogászok.“

Itt-ott néhány májusfát is találunk, czifraszalagokkal, tarka papírszelvényekkel, melyet aztán mint egy új kaput siet megbámulni a kíváncsi tömeg. . . Néhány, szerényen csak az ablakba van téve és ezt nem is veszik észre, mert nincsen rajta piros kendő, szines szalag . . . csak az tudja a ki tette, és a kinek téve van. És e zöld galyacska, e pár puszta levél mennyit tud kifejezni! Igen, a szívnek is titkos nyelve van, de azt nem tudja mindenki!

Tavasz van! Május van!

Ha emlékezetem nem csal, a lefolyt év május hava elején hó esett. Ez övi májusunk sem akart tehát hűtlen lenni korán elhunyt testvérehez, és csupa változatosságból hó helyett most dér és hideggel köszöntött be. — Hiába kívánczoltak a dandyk budák és bekecsek után azok ott függtek a zsidó kirakatában . . . költői szinváltozatossággal közlőlványra kitéve, oly közel és mégis oh borzasztó sors! nem oldhatják le onnan . . . pedig

Déli részét mindenütt a Pontus Euxinus, mai Fekete tenger nyaldossa.

Nyugot felé a Bices lacus a mai Holt-tenger, és a Pontus Euxinus

Chersonesus taurica az ös hajnalban vadon pusztaság volt, tájai nagy részét tenger borította.

Kik voltanak legyen Tauri a legelső lakosai, arról a hajdani írők hallgatnak.

Scylax a taurokat a szittyiakhoz sorolja.

Midőn Darius a szittyiak ellen háborut viselt, a tauriai király Scylurus a szittyiak hadi tanácsában jelen volt.

Némelyek a taurokat a szittyiaktól megkülönböztetik.

Ptolomeus a népet tauro-szittyiaknak nevezi.

Plinius Satarcho szittyiakról tesz említést Tauriában, ezeket Mela is ismeri.

Az embergyilkoló taurok kegyetlenségeit különösen Herodot említi föl. Mind kik az elfogott ellenséget lefejezvén, és a fejét diadal jel gyanánt, házaik felébe vala ki.

Chersonesus tauricában már a legrégibb időben léteztenek görög gyarmatok, melyek áruakhelyek gyanánt (Emporium), több nevezetes várost építettek fel.

A 85 Olympiad idejében legelőbb tesz említés Diodor a Bosporan birodalomról, a mely felett Archoactidáknak nevezett fejedelmek uralkodtak, fővárosok Phanagoria lévén.

Midőn az Archonactidák Tauriát elfoglalták, székhelyöket Panticapeumba (Kerts) tevék át.

TÁRCZA.

Szélsend alatt.

Szélsend alatt nem hullámkzik a tó,
Fodra is csak itt-amott akad; —
Kebled gyakran megemelkedett, hogy
Sóhajokat szüljön ajakad.

Mondd leányka, mi fáj ugy szivednek?
Arcazidon nyomokat hagyott
A fohász, mint tükrön a lehelet,
S nem láthatom tisztán magam ott.

Tamásfy Gyula.

Szittyia történelmi tanulmányok.

KORPONAY JÁNOS-tól.

III.

Herodot a szittyia nevet Scoloter király nevével származtatja.

Justin Scolotert Scolopitusnak mondja. A görögöktől a szittyiak szküláknak nevezettek.

A finn, mongol és uralon tuli népek, maiglan is scud vagy tsud néven ismeretesek, mely név azonos a szittyia névvel, Schlözer szerint: Quid autem scud aliud est, quam ipsum Scythicum nomen.

A szittyia hitrege szerint: az első szit'ya embert Targitásnak nevezték. kinek három fia volt: Leipoxasis Harpoxais és Koloxais.

GAZDASÁG ÉS ÜZLET.

Kassai piac, május 6-án 1865.

A tárgy megnevezése	1. oszt.		2. oszt.	
	fr.	kr.	fr.	kr.
Buza köblönkint	5	60	5	20
Kétszeres	3	80	—	—
Rozs	3	20	3	—
Tengeri	2	60	2	40
Árpa	2	40	2	30
Zab	2	—	1	80
Kása	7	20	—	—
Borsó	9	—	—	—
Lencse	6	80	6	40
Bab	7	—	6	40
Örlött dara	8	40	—	—
Tatárka	8	—	—	—
Burgonya	1	0	1	40
Aszuszilva	10	—	—	—
Szész itezéknint	16	1/2	15	1/2
Marhahus fontonkint	16	—	—	—
Bornyuhus	16	—	14	—
Sertéshus	20	—	18	—
Vaj itezéknint	50	—	44	—
Zsir	40	—	36	—
Szalonna fontonkint	40	—	38	—

Kassa, május 6. Azt hittuk, hogy mai hetivásárunk, mint minden országos vásár utáni, igen gyér lesz, de ellenkezőt találtunk, a piac majdnem oly élénk, mint a múlt szerdán, úgy látszik, hogy a mai nap végzi be a nagy vásárt. Életnemü elég van, s egy két tárgynak az ára is emelkedett egy kissé, vevő kevés, sommásan nem igen lehet valamit eladni. Az életára fel van jegyezve. Zöldség mindig sok van és elég olcsó. Vaj itezéknint 40—50 kr. Tojás 7 darab 4 krajczár. Csirke apró 26—30 kr., a nagyobbakból 50—60 kr.

Időjárásunk igen rossz, nagy szárazság van, s még ahhoz folytonos szél. A vetések hitványak, sok helyen egészen megveresedett. A vetemények is igen nehezen vagy alig nőnek; az esőnek nagy hiányát érezzük.

Ungvár, május 4-én. Rosz időnk jár, a szelek egészen kiszáriták a földet, esőnek hire sincs. A piac élénk, mindenki szeretne valamit eladni, de vevő nem sok van. Az élet ára Buza köblönkint 4 frt. 40—5 frt. 20. Rozs 2 frt. 60—3 frt. Zab 1 frt. 60—70. Burgonya 2 frt. Tengeri 2 frt. 40—3 frt.

Gálszécs, május 4-én. Időjárásunk nappal hideg, éjszaka dér, kivévn a mai napol, mely kellemes

fés meleg. — vetéseink silányak, a tavaszi még ki sem kőt, őszink, kivált gabona nem biztat bő arattással — és esők nincsen. Mai heti vásárunkon a piaci árak következők: Buza köblönkint 5 frt. 20. Gabona 3 frt. 20. Árpa 2 frt. 60. Zab 2 frt. Tengeri 3 frt. 50. Bab 6 frt. 80. Lencse 6 frt. Kása 6 frt. 80. Burgonya 1 frt. 40. Széna másszája 1 frt. 40. Szalma 50. Szész itezéje 17. Tojás darabja 1. Vaj 36. Szalonna 40.

Bécsi börze május 4-ről.

5% Metallique	71.50
Nemzeti kölcsön	75.80
Bankrészevény	803.—
Hitelintézeti részvény	184.50
Londoni	108.43
Ezüst	106.50
Arany	5.11 ^{1/2}

Hivatalos értesítő.

Hirdetmény.

Abaujmegye törvényszéke által ezennel közhírré tétetik, mikép: Jedlicska Lőrincznek gróf Hardenberg Oszkár elleni perben fennebb említett alperesnél bíróság lefoglalt, és összesen 42,831 ft 40 kr. o. é. megbecsült, Szakaly község 189. és Csány község 129. számú telekkönyvi ivekben foglalt ingatlanaira a helyszínen megtartandó bírói árverés megrendeltetvén, annak foganatosítására folyó évi július 21-ik napja mint első, és folyó évi szeptember 22-ik napjának mindenkor reggeli 9 órája mint második határidő oly kijelentéssel tüzetik ki, hogy ezen birtok az első árverésen annak becsárán alól el nem fog adadni, és hogy az árverési feltételek, valamint a telek-könyv és becs, azon ideig bár mikor a törvényszéki irodában megtekinthetők.

Kelt Kassán 1865. évi április 20-dikán tartott megyei-törvényszéki ülésből.

Márffy Károly, alelnök.

Árverési hirdetés.

Alólított végrehajtó bíróság részéről közhírré tétetik hogy alsó Metzenzéf város hitellekkönyvének 490 iven bejegyzett 2400 öles és 120 frtra becsült Bodénlos János és Brösztli Simonnal közösen birtokolt Gluck Farkas felperes részére bíróság lefoglalt rétf. év május 27-én mint első és csak becsáron felüli, ugy június 24-én mint második és becsáron alól is, ugyancsak alsó Metzenzéf tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek 40 frt. bánatpénznek előleges letétele mellett el fog adadni, mely árverésre a venni szándékozók illően meghívatnak, és az erre vonatkozó feltételek ezen bíróságnál bármikor megtekinthetők.

Kelt Hernád-Szölleden 1865 május 1. Aranyossy Sándor, főszolgabíró és végrehajtó bíró.

Árverési hirdetés.

Kassa sz. kir. város törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Árvay Józsefnek nevével szül. Dencz Erzsébettel közösen birt. Kassa városa mint felperesnek, nevezett Árvay József alperes elleni 431 ft 50 kr. s járuléka erejéig végrehajtás alá vett és a kassai 2054-ik sz. t. j. könyvben foglalt 208. o. i. és 1212. h. r. sz. a. 3981 ft 61 kr-ra becsült ház 1865. évi június hó 7-ik d. e. 10 órakor mint harmadik határnapon a város telekkönyvi helyiségében nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladandó leszén.

Miről a venni szándékozók azon megjegyzéssel értesítetnek, miszerint az árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban bármikor megtekinthetők.

Kelt Kassán 1865 évi ápril hó 7-kén tartott város tszéki mint könyvi hatósági ülésből.

Csőd hirdetmény.

Kassa sz. k. város törvényszéke mint csődbíróság részéről ezennel közhírré tétetik, — miszerint helybeli bejegyzett

kereskedő Michálik Adalbert ellen megtevélyodása folytán neje Michálik szül. Kuhlmann Mária kérelme folytán a csőd elrendeltetvén, — a hitelezők összejövetelére 1865 évi július hó 3-., 4- és 5-dik napjai tüzetik ki, ideiglenes töneggondnokul Zemányi Rezső kassai kereskedő, perügyelől pedig Neuvirth László hités ügyvéd neveztetett ki

Egyszermind pedig vagyonbukottnak elmeháborodottsága beigazoltatván, — részére gondnokul Berthoty Sándor hités ügyvéd neveztetett ki.

Felszólítatnak tehát mindazok, kik a fentebbi csődtömegből bármí jogcímen valamit követelnek, miszerint kereseteiket a szükséges okmányok és bizonylatokkal támogatva a fent kitézett határidőre ezen törvényszékhez annál bizonyosabban adják be, mivel később beérkezett követeléseknek többé hely nem fog adadni.

Kelt Kassán 1865. évi május hó 1-jén tartott csődtörvényszéki ülésből.

Rélay Róbert aljegyző.

Hirdetmény.

Szab. kir. Kassa város k. i. tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a felső faraktárban levő 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 hüvelyknyi szélességű 4044 szál fenyő deszka készlet minden hüvelyk 3 kr. o. é. megállapítva — tetszés szerint kisebb vagy nagyobb mennyiségben eladandó, e város lakossága tehát értesítetnek, hogy a hüvelyk szélesség utáni 3 kr. o. é. a deszka szál keskenyebb részéről vétetett p. o. egy 7" szélességű deszka 3 kr. 21 krért egy 8" szélességű pedig 24 krért és így tovább megvehető, e tekintetben tehát a venni szándékozók jelentsék magukat a minden szombaton tartatni szokott gazdasági bizottmányi ülésekben.

Kelt Kassán az 1865 évi május 2-iki tanács ülésből.

Magán hirdetések.

Friss savanyu vizek.

Friss töltésű

Szolyvai, Szulini, Szibral, Bártfal, savanyu vizeket

láda vagy üveg számra, olcsó és határozott áron ajánl

Schönhöfer Emil, vaskereskedő, Kassán.

Figyelmeztetés.

A felvidék 35 sz. lapban iqtatott árverési hirdetmény szerint, általam és nóm által Simcsó Kálmán részére kiállított 250 o. é. stról szóló kötvényem áruba bocsájtatik; — mivel pedig azon összeget Simcsó Kálmán által hiteles tanuk előtt 1864. év május hó 25-én kiállított és kezemen levő okmány szerint én egészben kifizetem és tábláztattam annál fogva azon megmisített kötvénynek megvételétől mindenki óvakodjék.

En részemről Simcsó Kálmán fondorkodó és nevetem pellengérré kitévő ellen a szükséges törvényes lépéseket megteendem.

Szántó május 3. 1865.

Erdélyi Antal.

Werfer Károly könyvayomdója Kassán.

Hölgyeknek!!!

Végladás

Pénz!!!

Arabella, Róza, Panama, Amiens, Brasilienne, Rayc, Mohair, Silk Mohair, fekete s mindenféle színű selyem kelmék, valódi Rumburgi, Németalföldi Creas s más fajú vászon, Perqualine, francia Battiste, Robesa Zuave d'Manteau 1/4 és 1/2 gypajuszövetek, tavaszi köpenyek, gypaju és Zitz butorok, beszövítt Longues Chawles, nem különbben Cachemir kendők, szőnyegek, gypajuripse, himzett Cobelint, takarók, vászonkendők, abroszok, törülközők és egyéb hasonnemű kelmék, valamint számos más, itt még nem jelölt s e szakmába vágó árucikk az üzlet felbomlása miatt a lehető legolcsóbb árak mellett eladtnak.

Schäffer A.

a püspöki akban.

Az első magyar általános

BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

alólított ügynöksége

ajánlja magát a legjutányosb díjak melletti biztosításra:

1-ör. **Tűz ellen** mindennemű épületekre, ingóságokra, mezei terményekre, és állatokra.

2-ör. **Jég ellen** mezei termények és szőlők biztosítására.

3-ör. **Az emberi életre** kötött tőkék-, évjáradékok-, nyugdíjak-, kiházasítási-, katonaságtólí kiváltási-tőkék biztosítására.

Az első magyar általános biztosító-társaság eddigi működése — kiváltképpen a káresetek gyors és méltányos megtérítése által világszerte oly közelismerést vívott ki magának hogy ezen hazai társulatot saját tényeinél melegebben ajánlani feleslegesnek tartja

a kassai ügynökség GLEVITZKY SÁNDOR, malom-utca 517. sz.

Epen most jelent meg

WERFER KÁROLY,

könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében Kassán főutca 342. szám alatt a ferencesek egyháza mellett kapható:

Éjszaki

MAGYARHON VIRÁNYA.

Irta HAZSLINSZKY FRIGYES 16. rétf. 411 lap. Ára 1 ft. a. é.

Fogoly bácsi

REGEKOSZORUJA.

3 füzetnek ára 20 kr.

Ugyszinte a fent nevezett könyvkereskedésében kapható:

„Nincs többé köszvény!”

Utbaigazítás a köszvény- és csúz előállításánál, valamint azoknak gyógyításánál általában. Dr. Dietrich V.-től. Tizenegyedik kiadás. Füzve 1865. ára 48 o. é. kr.

Dr. Dietrich csúz- és köszvénytapasz segít mindenkor, akár elavult a baj akár nem. — Ezen kiváltképpen jeles tapasztalás Felsőmagyarországon egyedüli lerakata Werfer Károly könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében, főutca 342. sz. a. a ferencesek egyháza mellett, hol is beküldés mellett vagy posta után vétellel 2 o. é. frtért kapható.